

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми
 Сергій СОКОЛЮК

«07» 09 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Обґрунтування управлінських рішень»

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля

Освітня програма: Аграрне підприємництво та агротрейдинг

Факультет: економіки і підприємництва

Робоча програма навчальної дисципліни Обґрунтування управлінських рішень для здобувачів вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньої програми «Аграрне підприємництво та агротрейдинг». Умань: Уманський НУС, 2024. 17 с.

Розробник: к.е.н., доцент Жарун Олена Володимирівна

Олена ЖАРУН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № 1 від «07» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Сергій СОКОЛЮК

«07» серпня 2024 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від «08» серпня 2024 року № 1

Голова _____ Руслан МУДРАК

«08» серпня 2024 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 135		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 4		30 год.	8 год.
	Практичні, семінарські		
	28 год.	4 год.	
	Самостійна робота		
	77 год.	123 год.	
	Освітній рівень: <u>другий (магістерський)</u> Освітня програма: <u>Аграрне підприємництво та агротрейдинг</u>	Вид контролю: екзамен	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Обґрунтування управлінських рішень» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Аграрне підприємництво та агротрейдинг» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» є ознайомлення здобувачів із технологією прийняття управлінських рішень, формування у здобувачів необхідного професіоналізму для діяльності у сфері управління в обсязі кваліфікаційних вимог до фахівця.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є:

- вивчення основ теорії прийняття управлінських рішень, тенденції та перспективи розвитку теорії та інструментарію підтримки прийняття рішень;
- засвоєння методичних підходів щодо аналізу та застосування методів обґрунтування й підготовки управлінських рішень у практичній діяльності;
- застосування сучасних методів прийняття управлінських рішень для розв'язування реальних прикладних задач ринкової економіки, можливість обирати належні методи та використовувати результати їх застосування при дослідженні, вирішенні та висвітленні конкретних проблем підприємницької діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні підходи та методи аналізу, планування і синтезу раціональних управлінських рішень в умовах визначеності, невизначеності і ризику та системи їх підтримки.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми:

Пререквізити	Постреквізити
Управління інноваційними проектами	Кваліфікаційна робота магістра
Соціально-економічний аналіз підприємницького середовища	
Управління оптовою та роздрібною торгівлею	
Стратегії розвитку бізнесу	

Вивчення навчальної дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Аграрне підприємництво та агротрейдинг» спеціальності 076 Підприємництво та торгівля галузі знань 07 Управління та адміністрування (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	ПРН 2	Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення
ЗК 6	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ПРН 6	Розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та торговельних структур.	ПРН 7	Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва і торгівлі.
СК 3	Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі.	ПРН 9	Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності.
СК 4	Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.	ПРН 10	Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Обґрунтування управлінських рішень», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Обґрунтування управлінських рішень»

Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:	
1.1	Методичні підходи та інструментарій проведення аналізу проблематики в діяльності підприємства,	лекція, практичне заняття, презентація, робота у групах, інтерактивні методи,
		усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання

	що потребує розробки управлінських рішень	самонавчання через Moodle	індивідуальних (написання есе) і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	методи підготовки та обробки інформації щодо економічного обґрунтування управлінських рішень		
1.3	Критичне осмислення способів розрахунків економічної ефективності запропонованих управлінських рішень залежно від сфери управління		
1.4	методи оцінки альтернатив управлінських рішень та інформаційну базу для їх обґрунтування		
2	Уміння/навички:		
2.1	Провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності	лекція, практичне заняття, презентація, робота у групах, інтерактивні методи, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	Розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог		
3	Комунікація:		
3.1	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання конкретних завдань, підсумковий контроль
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання конкретних завдань, підсумковий контроль
4.2	Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцін ку стратегічного розвитку команди		

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 2	Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, мозковий штурм, кейс-метод, самонавчання через Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, презентація планів, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 6	Розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, мозковий штурм, кейс-метод, самонавчання через Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, презентація планів, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 7	Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва і торгівлі.	Лекція, практичне заняття, аналітична робота, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 9	Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності.	Лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН	Вирішувати проблемні	Лекція,	Усне опитування,

10	питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.	практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, мозковий штурм, кейс-метод, самонавчання через Moodle	тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, презентація планів, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
----	---	--	---

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Тема 1. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Управлінські рішення та їхні види. Формалізація управлінських рішень. Параметри та умови якості управлінських рішень. Чинники, які впливають на якість та ефективність управлінських рішень

ТЕМА 2. ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Поняття «управлінське рішення». Вимоги до прийняття управлінських рішень. Функції управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень.

Тема 3. ТЕХНОЛОГІЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УПРАВЛІННІ

Сутність технології прийняття рішень. Складові прийняття рішень та етапи. Моделі прийняття рішень. Чинники та умови прийняття рішень

Змістовий модуль 2.

Методи обґрунтування управлінських рішень

Тема 4. МЕТОДИ ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.

Методологія обґрунтування управлінських рішень. Евристичні методи рішень

Тема 5. ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ОБҐРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Моделювання процесів управління системами. Види моделей. Підходи щодо моделювання систем.

Тема 6. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО Й ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЇХ ВПЛИВ НА РЕАЛІЗАЦІЮ АЛЬТЕРНАТИВ

Стратегічні та тактичні рішення, їх особливості й взаємозв'язок. Вплив факторів зовнішнього середовища на прийняття управлінських рішень. Вплив факторів внутрішнього середовища на функціонування підприємства. Прогнозування стану зовнішнього середовища.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ПРИ ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Тема 7. УПРАВЛІНСЬКІ РИЗИКИ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Поняття умов невизначеності та ризику. Ризики та заходи з їх зменшення. Правила та критерії прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику.

Тема 8. КРИТЕРІЇ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЗА УМОВ РИЗИКУ

Прийняття рішень в умовах повної невизначеності. Критерії прийняття рішень в умовах повної невизначеності. Прийняття рішень в умовах часткової невизначеності. Матриця прибутків і витрат

Тема 9. ОБҐРУНТУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ ЗА УМОВ РИЗИКУ

Проектний ризик та прийняття рішень. Середньозважена ціна капіталу та модель визначення ціни капітальних активів. Прийняття фінансових рішень. Портфелі максимальної ефективності та формування оптимального портфелю

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ												
Тема 1. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	11	2	2	-	-	7	11	2	2			7
Тема 2. ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	11	2	2	-	-	7	11					11
Тема 3. ТЕХНОЛОГІЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УПРАВЛІННІ	11	2	2	-	-	7	11					11
Разом за змістовним модулем 1	33	6	6			21	33	2	2			29
Змістовий модуль 2. Методи обґрунтування управлінських рішень												
Тема 4. МЕТОДИ ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	15	4	4	-	-	7	15	2	2			11
Тема 5. ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ОБҐРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	15	4	4	-	-	7	15					15
Тема 6. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО Й ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЇХ ВПЛИВ НА РЕАЛІЗАЦІЮ АЛЬТЕРНАТИВ	15	4	4	-	-	7	15					15
Разом за змістовним модулем 2	45	12	12	-	-	21	45	2	2			41
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ПРИ ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ												
Тема 7. УПРАВЛІНСЬКІ РИЗИКИ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ	16	4	2	-	-	10	16	2				14
Тема 8. КРИТЕРІЇ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЗА УМОВ РИЗИКУ	18	4	4	-	-	10	18	2				16
Тема 9. ОБҐРУНТУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ ЗА УМОВ РИЗИКУ	23	4	4	-	-	15	23					23
Разом за змістовним модулем 3	57	12	10			35	57	4				53
Усього годин	135	30	28	-	-	77	135	8	4			123

5. Теми практичних занять

Назва теми	Денна форма, годин	Заочна форма, год
Тема 1. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	2	2
Тема 2. ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	2	
Тема 3. ТЕХНОЛОГІЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УПРАВЛІННІ	2	
Тема 4. МЕТОДИ ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	4	2
Тема 5. ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ОБҐРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	4	
Тема 6. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО Й ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЇХ ВПЛИВ НА РЕАЛІЗАЦІЮ АЛЬТЕРНАТИВ	4	
Тема 7. УПРАВЛІНСЬКІ РИЗИКИ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ	2	
Тема 8. КРИТЕРІЇ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЗА УМОВ РИЗИКУ	4	
Тема 9. ОБҐРУНТУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ ЗА УМОВ РИЗИКУ	4	
Разом	28	4

6. Теми семінарських занять (не передбачено)

7. Теми лабораторних занять (не передбачено)

8. Самостійна робота

Назва теми	Денна форма, годин	Заочна форма, год
Тема 1. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	7	7
Тема 2. ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	7	11
Тема 3. ТЕХНОЛОГІЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УПРАВЛІННІ	7	11
Тема 4. МЕТОДИ ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	7	11
Тема 5. ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ОБҐРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	7	15
Тема 6. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО Й ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЇХ ВПЛИВ НА РЕАЛІЗАЦІЮ АЛЬТЕРНАТИВ	7	15
Тема 7. УПРАВЛІНСЬКІ РИЗИКИ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ	10	14
Тема 8. КРИТЕРІЇ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЗА УМОВ РИЗИКУ	10	16
Тема 9. ОБҐРУНТУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ ЗА УМОВ РИЗИКУ	15	23
Разом	77	123

9. Індивідуальні завдання

Заочна форма навчання

Самостійна робота (індивідуальні завдання) для здобувачів заочної форми навчання передбачає написання контрольної роботи. Метою виконання контрольної роботи є закріплення і поглиблення знань для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» здобувачі заочної форми навчання виконують одне індивідуальне завдання, результати якого представляють у вигляді письмової роботи. Контрольну роботу здобувачі виконують самостійно протягом вивчення дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Вказівки щодо вибору варіанту контрольної роботи та індивідуальні завдання, що відповідають обраному варіанту, наведено у «Методичних вказівках для виконання контрольних робіт з дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» для здобувачів заочної форми навчання факультету економіки і підприємництва», які входять до методичного забезпечення дисципліни. Контрольна робота зараховується, якщо в ній повністю висвітлені питання.

10. Методи навчання

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозковий штурм, експрес контроль, індивідуальні заняття із підготовкою есе, презентацій; виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1726>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

Для забезпечення оцінювання здобувачів проводиться поточний (модульний) контроль.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь здобувачів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання завдань, що передбачені для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово або з використанням платформи MOODLE у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувачі мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли здобувач не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання здобувача з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних здобувачем балів протягом семестру та балів, набраних здобувачем на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект тестових завдань). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів і критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, передати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник здобувача з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг здобувача.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі

В основу рейтингового оцінювання знань закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач освіти за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень» розподіляються наступним чином:

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 100, які розподіляються наступним чином:

- активність роботи протягом семестру не може перевищувати 64 балів;
- виконання модульних завдань (2 модулі) – не більше 26 балів;
- бали за науково-дослідну роботу – не більше 10 балів.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
2. Виконання модульних завдань.
3. При контролі систематичності та активності роботи на практичних і семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність вирішення ситуаційних завдань на практичному занятті або написання письмового контролю на семінарському занятті; результати бліц-опитування.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі при вивченні дисципліни
«Обґрунтування управлінських рішень»
(заочна форма навчання)**

Змістовий модуль	Поточний (модульний) контроль												Бали за додаткову роботу	Індивідуальне завдання	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3								
	15				15				20								
Тема	Т 1	Т 2	Т 3	Мк1	Т 4	Т 5	Т 6	Мк2	Т 7	Т 8	Т 9	Мк3					
Кількість балів за змістовий модуль																	
в т.ч. за видами робіт:	3	3	4	5	3	3	4	5	5	5	5	5	10	10	30	100	
- практичні заняття	2				2												
- виконання СРС	1	3	4		1	3	4		5	5	5						

12. Методичне забезпечення

1. Жарун О.В. Методичні вказівки для проведення практичних занять і самостійної роботи здобувачів з дисципліни “Обґрунтування управлінських рішень” для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Умань, 2024.
2. Жарун О.В. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи та написання контрольної роботи з дисципліни “Обґрунтування управлінських рішень” для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Умань, 2024.

13. Рекомендована література

13.1. Основна

1. Гаркуша Н.М. Моделі та методи прийняття рішень при аналізі та аудиті: навч. посібн. К., Знання, 2018. 591 с.
2. Прийняття рішень: теорія та практика : [Підручник]. / А.В. Катренко, В.В. Пасічник – Львів : «Новий світ – 2000», 2024. – 447 [1] с.
3. Петруня Ю.С., Літовченко Б.В., Пасічник Т.О. Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник. Дніпропетровськ. Університет митної справи та фінансів 2015. 209 с.
4. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навчальний посібник. К. 2015. 420 с.
5. Системи і методи підтримки прийняття рішень : підручник / П. І. Бідюк та ін. Київ : «Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського», 2022. 610 с. URL:

https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/48418/1/Systemy_i_metody_pidtrymky_pryin_iattia_rishen.pdf

6. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: підручник (перевидання) / Рогач С. М., Герасимчук Н. А., Мірзоева Т. В., Томашевська О. А. К. : ЦП «Компринт», 2020. 597 с.
7. Бутко М. П., Бутко І. М., Мащенко В. П. Теорія прийняття рішень : підручник / за заг. ред. М. П. Бутка. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 360 с.
8. Моделі й методи прийняття рішень: навч. посіб. / С.А. Ус, Л.С. Коряшкіна; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2014. – 300 с.
9. Донець Л. І. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 472 с.
10. Катренко А. В., Пасічник В. В. Прийняття рішень : теорія та практика : підручник. Львів : «Новий світ - 2000», 2013. 447 с.
11. Полінкевич О. М., Волинець І. Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 336 с. URL: http://www.esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/15846/1/Polinkevych_Volynets_OGROR_2018.pdf3.
12. Петруня Ю.Є., Літовченко Б. В., Пасічник Т. О. та ін. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с
13. Кузьмичов, А. І. Планування та управління проектами. Моделювання засобами MS Excel [Текст] : практикум. Київ : Ліра-К, 2020. 175с.
14. Обґрунтування управлінських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. / О. М. Полінкевич, І. Г. Волинець. Луцьк : ВежаДрук, 2023. 366 с.
15. Гірняк О. М., Лазановський П. П. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Львів : Українська академія друкарства, 2019. 268 с.
16. Шабельник Т.В., Дяченко О.Ф. Математичні методи інтелектуального аналізу даних. Маріуполь : МДУ, 2021. - 163 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/28088>
17. Методи та засоби прийняття рішень : навч. посіб. / М. В. Новожилова, О. І. Чуб ; Харків. нац. ун-т міськ. гос-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. – 115 с.
18. Бродський Ю. Б. Системний аналіз та теорія прийняття рішень: навч. посіб. : в 3 ч. / Ю. Б. Бродський. – Житомир: ДУ «Житомирська політехніка», 2022. – Частина 1 : Системологія. – 92 с.
19. Жураковська О. С. Теорія прийняття рішень: навч. посіб. / О. С. Жураковська / – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 99 с.

13.2. Допоміжна:

1. Бутуев С.Д. Морозов В.В. Динамічне лідерство в управлінні проектами: Монографія / Українська асоціація управління проектами. К., 2009. 312 с.
2. Жарун О.В. ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ШЛЯХОМ ПРИЙНЯТТЯ ЕФЕКТИВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ. Збірник наукових праць УНУС. Вип.98 Ч.2 Економіка. 2021.с. 203-211
3. Соколюк С.Ю., Тупчій О.С., Жарун О.В., Коротєєв М.А. Сутність та теоретичні засади управління ризиками в митній справі // Збірник наукових праць Уманського НУС.

Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип 98. Ч. 2: Економічні науки. С. 244-253.

4. Уланчук В.С., Чернега І. І., Жарун О.В., Непочатенко О.А., Тупчії О.С. Застосування економіко-математичного моделювання для прийняття рішення при аналізі ризику використання фінансових ресурсів підприємства // Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2021. № 2 (1). С. 262-271.
5. Нестерчук Ю.О., Уланчук В.С., Соколюк С. Ю., Жарун О. В., Коротєєв М. А., Бленда Н. О. Management of innovation risks. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.». Випуск 102 Частина 2. 2023.С. 232-243.
6. Завадський Й. С. Менеджмент = Management. Т. 1. 2-ге вид. К.: Укр.- фін. ін-т менеджменту і бізнесу, 2008. 542 с.
7. Кузьмін О. Є, Мельник О. Г. Основи менеджменту: Підручник. К.: Академвидав, 2003. 416 с.
8. Лесечко М.Д. Технологія прийняття управлінських рішень в органах державного управління та органах місцевого самоврядування: навч. Посібник. Л.: ЛРІДУ УАДУ, 2003. 454 с.
9. Innowacje gospodarcze. Wybrane aspekty ekonomiczne i prawne / Red. Naukowa Ryszard Kamiński. Poznań: Wydawnictwo naukowe UAM, 2018. 266 s.
10. Kryzys jako determinanta innowacji gospodarczych. Redakcja naukowa R. Kamiński Poznań: PTE, 2020.
11. Немцов В. Менеджмент організацій: Навч. посіб. для студ. Вузів. К.: ТОВ «УВПК» ЕксОб, 2002. 392 с.
12. Немцов В.Д., Довгань Л.Э. Стратегічний менеджмент. навч. Посібник. К.: ТОВ «УВНК «Екс об», 2004.
13. Стадник В.В. Йохна М.А. Менеджмент: Посібник. К.: Академвидав, 2003. 464 с.
14. Сухарський В.С. Менеджмент (загальний з основами спеціального) Тернопіль: Астон, 2004. 528 с.

14. Інформаційні ресурси

1. 1. Google Scholar – пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. URL : <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
2. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. URL : <http://www.rada.gov.ua>.
3. Законодавство України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>
4. Кабінет Міністрів України : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
5. Міністерство економіки : офіційний веб-сайт. URL : <http://surl.li/azjkr>
6. Міністерство фінансів України: офіційний веб-сайт. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>
7. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Національний Банк України : офіційний сайт. URL : <http://www.bank.gov.ua>.
9. Репозитарій Уманського національного університету садівництва. URL : <http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk>
5. <http://tourlib.net/management.htm>

15. Perezарухування та визнання результатів навчання

Perezарухування та визнання результатів навчання з дисципліни «Обгрунтування управлінських рішень» або окремого її елемента відбувається відповідно до [Положення про](#)

[порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті](https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x) (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

16. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Обґрунтування управлінських рішень», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При підготовці рефератів, есе, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютною неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

17. Зміни у робочій програмі на 2024-2025 навчальний рік

1. Внесено зміни до Матриці компетентностей і програмних результатів навчання, Методів навчання та методів контролю програмних результатів навчання та Програми навчальної дисципліни згідно зі змінами ОП «Аграрне підприємництво та агротрейдинг».

2. Оновлено змістове наповнення тем

3. Внесено коригування до структури навчальної дисципліни та розподілу балів.

4. Оновлено перелік рекомендованої літератури.